Nr. 84 31. marts 1926

Lov for Færøerne om Landvæsenskommissioner, sum seinast broytt við løgtingslóg nr. 91 frá 7. juni 2020

§ 1. [1] Overlandvæsenskommissionen for Færøerne bestaar af Dommeren som Formand og 4 andre Medlemmer. Disse udtages for hver enkelt Sag (eller, naar flere Sager skal behandles samtidig, for disse Sager i Forening) blandt 12 af landsstyret efter Forholdstalsvalgmaaden valgte Overlandvæsenskommissærer, der skal være myndige, uberygtede, vederhæftige, paa Færøerne bosatte Mænd, der har Indfødsret. De vælges for 6 Aar ad Gangen. Genvalg kan finde Sted. Den, som er fyldt 60 Aar, kan undslaa sig for at modtage Valg; Begærer ellers nogen sig fritaget, afgør landsstyret, om hans Begæring bør tages til Følge.

§ 2. [1] Landvæsenskommissionen for hvert Syssel bestaar af Sysselmanden som Formand og 2 andre Medlemmer. Disse udtages for hver enkelt Sag (eller, naar flere Sager skal behandles samtidig, for disse Sager i Forening) blandt 6 af landsstyret efter Forholdstalsvalgmaaden valgte Landvæsenskommissærer, der skal være myndige, uberygtede, vederhæftige, i Sysselet bosatte Mænd, der har Indfødsret. Om deres Funktionstid, om Genvalg og om Fritagelse for at modtage Valg gælder de i § 1 anførte Regler.

§ 3. [1] De af landsstyret valgte Overlandvæsens- og Landvæsenskommissærer har, saa snart Valget er meddelt dem, til landsstyret at indsende en skriftlig, højtidelig Forsikring om, at de efter bedste Evne med Upartiskhed vil udføre deres Hverv. Forsikringens Form fastsættes af Justitsministeren.

§ 4. [2] I hvilke Tilfælde Formanden eller de øvrige Medlemmer af Kommissionerne skal eller kan fratræde Forretningen paa Grund af personligt Forhold til Sagen eller dens Parter, afgøres af vedkommende Kommission efter Reglerne om Dommeres Inhabilitet i kapitel 8 i retsplejelov for Færøerne.

§ 5. Den, som ønsker en Sag indbragt for Landvæsenskommissionen, har derom at indgive skriftlig Begæring til Sysselmanden, som paa Forlangende meddeler den paagældende Bevis herfor. Sysselmanden udtager derefter, saa vidt muligt efter Tur, 2 af Sysselets Landvæsenskommissærer til at tiltræde Kommissionen. Har nogen af de saaledes udtagne Forfald, udtages en anden af Kommissærerne i hans Sted paa samme Maade. Har flere end 4 af Landvæsenskommissærerne Forfald, indberetter Sysselmanden dette til Amtmanden, som blandt et andet, af ham bestemt Syssels Kommissærer udtager 1 eller 2 Medlemmer til at tiltræde Kommissionen. Sysselmanden berammer dernæst efter Aftale med Kommissionens øvrige Medlemmer Forretningens Afholdelse og udfærdiger Indkaldelse dertil med Angivelse af Tid og Sted for Sagens Behandling; denne bør altid henlægges til den Bygd, hvortil Sagen nærmest hører.

Er det en paa Grandestævne tagen Beslutning, der paaankes, skal Begæringen være indgivet senest 8 Uger efter den Dag, paa hvilken Beslutningen er vedtaget.

§ 6. Indkaldelsen maa Rekvirenten med mindst 14 Dages Varsel lade bekendtgøre overensstemmende med Lov Nr. 59 af 1. April 1912 for Færøerne om Ophævelse af Kundgørelse ved Kirkestævne m.m. og, om Kommissionen finder det nødvendigt, tillige ved Opslag paa anden Maade end i Loven fastsat efter den af Sysselmanden derom i Indkaldelsen givne Anvisning. Særlig Underretning om Sagens Foretagelse skal derhos af Sysselmanden meddeles Politimesteren i de Tilfælde, hvor Godsbestyrelsens Samtykke efter de gældende Bestemmelser skal indhentes.

Bliver Kommissionen forhindret i at give Møde paa den i Indkaldelsen fastsatte Dag, vil Sagen være at foretage paa det i Indkaldelsen ommeldte Sted, saa snart som muligt; Sysselmanden skal udstede Indkaldelse til nyt Møde, hvilken Indkaldelse skal kundgøres efter Reglerne i 1ste Stykke med mindst Aftens Varsel. Den samme Fremgangsmaade skal anvendes, hvis Sagen senere udsættes, uden at Kommissionens Møde kan finde Sted som berammet.

§ 7. Naar Kommissionen er traadt sammen, bør den saa vidt muligt uafbrudt fortsætte Sagens Behandling, indtil alle fornødne Oplysninger er tilvejebragt, særlig ved at høre Parterne og, om fornødent, befare Aastedet.

Findes det fornødent at faa Vidneforklaringer, udfærdiger Sysselmanden efter Forhandling med vedkommende Parter en

Indkaldelse, hvori Tvistens Genstand tydelig betegnes. Sysselmanden fastsætter Varselet og besørger Indkaldelsen forkyndt for Vidnerne og Parterne; Forkyndelsen for Parterne kan ske ved Opslag i den eller de vedkommende Bygder paa den i § 6 angivne Maade. Vidner, der bor eller opholder sig paa Færøerne, er pligtige at give Møde paa det Sted, hvor Kommissionen holdes. Parterne kan fremstille andre Vidner end de af Sysselmanden indkaldte.

Kommissionen kan ogsaa, for saa vidt den finder Anledning dertil, tilkalde sagkyndig Bistand.

Kommissionen har at mægle Forlig mellem Parterne. Viser Forligsprøven sig at være forgæves, optages Sagen til Kendelse, der afsiges inden 6 Uger efter Optagelsen, idet Parterne samtidig med Optagelsen saa vidt muligt underrettes om Tid og Sted for Kendelsens Afsigelse. Er Underretning ikke givet ved Optagelsen, bør Sysselmanden saa snart som muligt efter Kendelsens Afsigelse kundgøre dennes Ordlyd paa den i § 6 angivne Maade.

§ 8. Er nogen af Parterne utilfreds med Landvæsenskommissionens Kendelse, skal det staa ham frit for inden 3 Maaneder fra Afsigelsen at indanke den for Overlandvæsenskommissionen. Naar 3 Maaneder er forløbet, kan Paaanke ikke finde Sted uden Oprejsningsbevilling, der meddeles af Amtmanden, men kun naar den paagældende fremfører en antagelig Grund for, at Anken ikke i rette Tid er iværksat, og der ikke er hengaaet længere Tid end 6 Maaneder fra Kendelsens Afsigelse. For denne Bevilling, der udfærdiges ved Skrivelse, betales ingen Afgift.

§ 9. Begæring om Anke indgives skriftlig, ledsaget af Beskrivelse af det for Landvæsenskommissionen passerede, til Dommeren, som derpaa, efter at have meddelt Attest om, at Anke er begæret, saa vidt muligt efter Tur udtager 4 Overlandvæsenskommissærer til at tiltræde Overlandvæsenskommissionen og drager Omsorg for, at de for Landvæsenskommissionen fremlagte originale bilag tilstilles Overlandvæsenskommissionen. Har nogen af de saaledes udtagne Forfald, udtages en anden Overlandvæsenskommissær i hans Sted paa samme Maade. Dommeren udfærdiger dernæst efter Aftale med de øvrige Medlemmer Indkaldelse til Overlandvæsenskommissionen. Indkaldelsen tilstilles den ankende til Forkyndelse overensstemmende med Reglerne i § 6.

§ 10. I øvrigt forholdes med Hensyn til Sagens Behandling, Optagelse og Paakendelse ved Overlandvæsenskommissionen efter de samme Regler som ved Landvæsenskommissionen, jfr. § 7, hvorved bemærkes, at Parterne ikke er pligtige at fremlægge Situationskort for Overlandvæsenskommissionen, hvis Medlemmer derimod, naar det begæres, eller Sagen efter deres eget Skøn fordrer det, skal befare Aastedet. Parterne kan for Overlandvæsenskommissionen fremlægge nye Bevisligheder og føre nye Vidner.

§ 11. Overlandvæsenskommissionens Kendelser er endelige. Dog staar det den Part, der vil anke over, at Overlandvæsenskommissionen har afgjort Punkter, der ligger udenfor Landvæsenskommissionens Omraade, eller afvist Sager, der ligger indenfor dens Omraade, frit for inden 4 Maaneder fra Kendelsens Afsigelse af indanke denne for Højesteret, der da kun vil have at afgøre, om Overlandvæsenskommissionen har været kompetent eller ikke, og efter Omstændighederne helt eller delvis at ophæve Kendelsen og at afvise Sagen fra eller henvise den til Landvæsenskommissionen, men i øvrigt ikke at indlade sig paa Sagens Realitet.

§ 12. Finder Landvæsens- eller Overlandvæsenskommissionen, efter at Sagen er optaget til Kendelse, at nogen Oplysning mangler, kan den paa ny foretage Sagen og indkalde Parterne, hvilket ogsaa bør ske, hvis det maatte befindes, at der ved Sagens Indankning eller Behandling er saadanne formelle Mangler til Stede, at Sagen ikke kan paakendes.

§ 13. Der tilkommer Landvæsenskommissionens og Overlandvæsenskommissionens Medlemmer fri Befordring samt Dagpenge efter Justitsministerens nærmere Bestemmelse. Der tilkommer vidner Godtgørelse i Overensstemmelse med Punkt 42 i Lov Nr. 164 af 4. Juni 1924. Tilkaldte sagkyndige tilkommer der foruden fri Befordring en Godtgørelse, hvis Størrelse fastsættes af Kommissionen.

§ 14. Forinden Landvæsenskommissionens eller Overlandvæsenskommissionens Formand udsteder Indkaldelse til den eller de indklagede eller til Vidner, kan han forlange, at Rekvirenten deponerer et efter hans Skøn tilstrækkeligt Pengebeløb til Dækning af de i § 13 omhandlede Omkostninger eller andre Sagsomkostninger. I Kendelsen skal det bestemmes, af hvem og i hvilket Forhold Sagens Omkostninger skal udredes.

Af den Godtgørelse, der tilkommer Medlemmer af Landvæsenskommissionen eller Overlandvæsenskommissionen samt

Vidner, skal den Del, der tilkommer dem for Fraværelse fra Hjemmet udover den Tid, selve Forretningen varer, reparteres efter Marketal paa samtlige de i Sagen interesserede.

§ 15. Paalægges det ved Kendelsen nogen af Parterne at udrede Sagsomkostninger eller andre Pengebeløb, skal der i Kendelsen fastsættes en fra dennes Afsigelse regnet passende Betalingsfrist, efter hvis Udløb Beløbet efter en simpel Udskrift af Kendelsen kan inddrives ved Eksekution paa sædvanlig Maade. De i § 13 omhandlede Godtgørelser og Rejseomkostninger kan inddrives ved Udpantning.

Paalægges det nogen af Parterne at foretage noget, skal der i Kendelsen træffes Bestemmelse om den Tvang, der skal anvendes for at faa det udført, samt den Frist efter Kendelsens Afsigelse, inden hvilken det skal ske. Er det derefter bestemt, at en et Fællesbrug vedrørende Handling skal udføres ved Sysselmanden – hvilket altid skal fastsættes, hvor Kendelsen gaar ud paa Foretagelsen af en Udskiftning eller Sammenlægning –, har vedkommende Part at henvende sig til Sysselmanden med en Udskrift af Kendelsen. Sysselmanden skal derpaa snarest muligt foretage Forretningen, efter først at have bekendtgjort denne med 14 Dages Varsel efter Reglerne i § 6. Der tilkommer Sysselmanden Dagpenge efter Justitsministerens Bestemmelse for den Tid, Forretningen nødvendiggør hans Fraværelse fra Hjemmet, samt fri Befordring. Disse Udgifter, saavel som Udgiften til den nødvendige Medhjælp, reparteres efter Marketal paa samtlige de i Sagen interesserede og kan inddrives ved Udpantning.

§ 16. De til brug for Landvæsenskommissionerne og Overlandvæsenskommissionen nødvendige Protokoller anskaffes for Amtsrepartitionsfondens Regning og autoriseres af Amtmanden. For Udskrifter og Aktsbeskrivelser af Kommissionernes Forhandlinger betales Afgift som for tilsvarende Udskrifter af Retsbøger og Beskrivelse af Retssager.

§ 17. Amtmanden kan tilstaa en Part, hvis Trang og Værdighed i Forbindelse med Sagens Vigtighed og Begrundethed giver Anledning dertil, Fritagelse for at betale alle eller en Del af de ham paahvilende Udgifter ved Sagens Behandling saavel for Landvæsenskommissionen som for Overlandvæsenskommissionen, saaledes at Beløbet udredes forskudsvis af Amtsrepartitionsfonden. Statskassen refunderer Amtsrepartitionsfonden Halvdelen af disse Udgifter.

§ 18. Denne Lov træder i Kraft den 1. April 1927. Fra samme Dag ophæves Lov om Oprettelse af Landvæsenskommissioner paa Færøerne af 1. April 1891.

Det har dog indtil videre sit Forblivende ved de hidtil gældende Regler om, hvilke Sager der er Genstand for Landvæsenskommissionernes Behandling.

---

[1] Broytt við § 2 í løgtingslóg nr. 110 frá 29. juni 1995, har § 9 ljóðar soleiðis: " Henda løgtingslóg fær gildi ólavsøkudag 1995. *Stk. 2.* Nýval av øllum nevndum, sum nevndar verða í hesi løgtingslóg, fer fram eftir at lógin hevur fingið gildi og í seinasta lagi 01.10.1995. Hesar nevndir verða hereftir valdar sbr. ásetingum lógarinnar ella sbr. siðvenju."

[2] Broytt við løgtingslóg nr. 91 frá 7. juni 2020, har § 79 ljóðar soleiðis: "Henda løgtingslóg kemur í gildi 1. januar 2021."